

Maroko je pro nás stále exotické, zejména svojí islámskou kulturou. Památky, jež navštívíme, sahají od římských ruin Volubilis až po moderní největší město světa v Casablance. Hlavně se ale zaměříme na stará města (mediny), trhy, řemeslné dílny, mešity, medresy, živá náměstí a berberské pevnosti (kasby). Některé pohledy jako byste znali z pohádek, jiné jste možná viděli ve filmu, jichž bylo ve zdejší krajině natočeno hodně. Většina z vás jistě zvládne výstup na nejvyšší vrchol Maroka a celé severní Afriky - Jebel

Toubkal. Pouštní pístitou dojedeme k pravým saharským písečným dunám, jejichž měnění se barvy můžete pozorovat při východu slunce. A když už budete mít nehoštinné pouště dost, dostaneme se do zelenější oblasti cedrových lesů, kde se prohánějí opice. Zažijete také pohodu u krásných vodopádů Ouzoud, orientální noční mumraj v Marrákeši, vykoupete se v Atlantiku. Cestou přes Evropu nevynecháme návštěvu monumentální gibraltarské skály, která stráží Středozemní moře.

- 11:00 **Hradec Králové**, 13:00 **Praha**, 14:30 **Plzeň**, tranzit přes Německo a Francii
- celodenní prohlídka **Barcelony** (Gaudiho výstřední architektura - Sagrada Família, Barri Gòthic, rušná třída La Rambla, vrch Montjuïc...), noční přejezd
- andaluská **Málaga** (maurské hrady, promenáda, Picassův rodný dům), kemp u moře
- ráno trajektem z Algecirasu do Afriky, španělská výspa Ceuta, přístav **Asilah** - první setkání s Marokem, kemp u Atlantiku
- zahrady **Jardins exotiques**, hlavní město **Rabat** (věž Hassan, Mauzoleum Mohammada V., Chellah, královský palác, kasba Oudaia)
- Casablanca** - prohlídka slavné **mešity Hassana II.** (největší na světě), přírodní most **Imi-n-Ifrir**, příjezd k vodopádům Ouzoud
- pobyt v podhůří Středního Atlasu: **vodopády Ouzoud** - 100metrové kaskády, možnost pěšího výletu do okolí, večer pohoda s Berbery v čajovnách a hospůdkách
- bájný **Marrákeš** (mešita Koutobia, tržiště - souky, Saadské hrobky)
- 2denní trek v pohorí **Vysoký Atlas**, pro zdatnější s výstupem na nejvyšší horu sev. Afriky **Jebel Toubkal** (4 167 m), dvě noci na bázi Neltner (3 200 m), berberská horská vesnice **Imlil**
- naleziště achátů u Asni, návrat do Marrákeše - večer oživující orientální náměstí **Djemaa el-Fna** se zakládkou hadů, kejklířů a lidovými vypravěči
- průsmyk **Tizi-n-Tichka** (2 260 m), nejkrásnější ksar **Ait Benhaddou** (kulisa k filmům Lawrence z Arábie, Ježíš Nazaretský, Honba za klenotem Nilu, Gladiátor aj.)
- údolím růží** do Tinerhiru, možnost návštěvy **hammamu** (arabských lázní), příjezd do soutěsky Todra
- soutěska **Todra** - výšlap do kaňonu a jeho okolí, **palmárie**
- pouštní město **Erfoud** (výroba fosílií), pístitou do písečných dun **Erg Chebbi** - skutečná Sahara
- východ slunce na dunách, fakultativně výlet **jeepem do pouště** (naleziště zkamenělin, opuštěný olověný důl, škola etnické hudby Gnawa, návrat přes oázu Merzouga...)
- přes údolí řeky **Ziz**, Tunel legionářů u střední Atlas k průsmyku **Col du Zad** (2 178 m), zastávka v **cedrovém lese** (volně žijící makakové), příjemné městečko **Azrou**, kemp u Fésu
- Fés** - prohlídka nejstarší marocké mediny (pod ochranou UNESCO) - řemeslnické dílny a obchody, barvírny, koželužny, medresy, souky atd.
- antické ruiny **Volubilis** s krásnými mozaikami, malebné horské městečko **Chefchaouen**
- brzy ráno Ceuta - trajekt do Evropy, britská kolonie **Gibraltar** (400 m vysoká skála s kolonií makaků, jeskyně sv. Michala, Trafalgarský hřbitov...), na noc odjezd na sever Španělska
- zastávka v katalánském městě **Girona** - středověké centrum, domky na nábreží řeky Oñar, arabské lázně..., příjezd do kempu ve Francii
- římský akvadukt **Pont du Gard**, noční přejezd
- návrat do ČR v brzkých ranních hodinách

Ubytování: V Evropě přespíme dvakrát v dobře vybaveném kempu (při cestě tam ve Španělsku, při cestě zpět ve Francii). Zpříjemníme si tak přesun přes Evropu. Také v samotném Maroku budeme nocovat většinou v kempech, výjimečně v hotýlku. Se západoevropským standardem v kempech samozřejmě počítat nemůžete, základní sociální zařízení (WC, sprcha) však je k dispozici. Sprcha je většinou studená, což vzhledem k počasí tolik nevadí. Při výstupu na Jebel Toubkal budeme bivakovat ve stanu u chaty Neltner, případně je možnost zaplatit si za spaní v chatě.

Stravování: Budete se stravovat z vlastních zdrojů, takže přibalte lehký vaříč. Není třeba brát s sebou větší zásoby jídla, protože ve velkých i malých městech, a často i ve vesnicích, narazíme na malé obchody se základními potravinami (francouzské tavené sýry, džem, sušenky, jogurty Danone, sardinky v konzervě, těstoviny, rýže, mléko v krabici aj.) a několikrát také zastavíme na nákup ve velkém supermarketu. Ceny jsou s malými odchylkami zhruba na úrovni České republiky. V obchodech lze koupit i další drobnosti (toaletní papír, mýdlo aj.). Docela levně pořídíte ovoce a zeleninu, v pouličních stáncích a zejména na tržišti. Arabský chléb koupíte téměř všude. Marocká kuchyně odráží bohaté kulturní dědictví země. Typická jídla jako tajjin (dušené maso nebo zelenina), kuskus a harira (ostrá čočková polévka) mají berberský původ. Beduíňští Arabové přinesli datle, mléko, obilí a chléb, Maurové ze Španělska olivy, olivový olej, oříšky, ovoce a koření. K tomu se přidal i nedávný vliv Francouzů - dodnes je běžnou snídaní credissant (spolu s dalšími sladkostmi k dostání na ulici) a káva s mlékem. Pokud chcete ochutnat něco místního v restauracích nebo na ulici, počítejte s tím, že hrozí častější návštěva záchodu, zvláště jestli jste k problémům tohoto druhu náchylní.

Stejně účinky může mít i změna klimatu. Alkohol si vezměte z domu, v islámské zemi je drahý, musíte však rozhodně dodržet maximální limit dovozu, tj. jeden litr tvrdého alkoholu, jedna láhev vína. Pro jistotu přibalte také léky jako Immodium a Smecta. Celkem bezpečně je požívání ryb, na které můžete zajít hlavně u pobřeží. Marockým národním nápojem je mátový čaj, popíjený mj. v čajovnách (salon de thé). Běžná je i káva s různým množstvím mléka (i bez), džusy z čerstvě vymačkaného ovoce (levné a vynikající) i nápoje typu Coca-Cola. **Počasí a vybavení:** Na cestě by nás mělo provázet slunečné a teplé počasí. Termín je zvolen tak, abychom se vyhnuli velkému vedru. Vezměte si opalovací krém, pokrývku hlavy, sluneční brýle. Pro výstup na Jebel Toubkal není potřeba žádné speciální vybavení, přibalte ale teplejší oblečení a dobrou

turistickou obuv, pokud možno pohorky. Naopak doporučujeme nechat doma nože (s výjimkou "rybiček") a kasry, španěle v Ceutě nedovolují jejich převoz přes hranice.

Náročnost: Turistika v kaňonu Todra nebo u vodopádů Ouzoud nebude z kategorie náročných, takže určitě nejvíce sil vydáte při výstupu na nejvyšší horu Maroka. Přestože jde o čtyřtisícovku, výstup odpovídá náročností nižším horám, takže ho

pravděpodobně značná část z Vás zvládne. Alternativně je možné zůstat ve vesnici Asni a podnikat výlety do jejího okolí. Podrobnější popis dvoudenní túry na Jebel Toubkal: První den vyrazíme z Imlilu (cca 1 750 m). a vydáme se pěšky na základnu Neltner (Neltner Hut, Toubkal Hut), která leží ve výšce 3 207 metrů a kde také ve vlastních stanech přespíme. Cesta zabere zhruba 6,5 hodiny. Nošení vlastní bagáže na zádech se můžete vyhnout, protože je možné si za poplatek najmout pro tento účel muly. Druhý den ráno budeme pokračovat k vrcholu, tj. další asi 3-4 hodiny chůze. Variantou pro méně zdatné je jít jen část cesty k vrcholu a zahájit sestup dřívě, nebo se individuálně vydat na méně náročnou procházku v okolí základny. Sestoupíme zpět k bázi Neltner a odtud zpátky do Imlilu (celkem cca 7hodinový sestup).

Bezpečnost: Situace na hlavních turistických trasách je dobrá. Pozor je potřeba dávat jen na kapsáře, tak jako všude jinde na světě (tady zejména v nepřehledných medinách). Pokud

jde o zdravotní hledisko, není pro cestu do Maroka povinné žádné očkování. Cestujete-li často do rozvojových zemí, můžete uvažovat o očkování proti hepatitidě (žloutence), které se ve většině z nich doporučuje. Doporučené je ostatně i v České republice...

Při dodržování základních zásad stravování, na něž vás upozorní průvodce, se můžete vyhnout problémům s průjmami. Při balení léků však vezměte v úvahu, že pokud aklimatizační průjem nastane, je nejlepší léčit ho Immodiem nebo Smectou. Rozhodně ne Endiaronem, který kupodivu situaci v marockých podmínkách dokonce zhoršuje.

